Metal İşçileri Bülteni

İşçi Sınıfının Kurtuluşu Kendi Eseri Olacaktır!

Sayı:3 ● Ağustos 1997 ● Fiyatı: 25.000 TL.

Herkese İş!
Çalışanlara İş Güvencesi!
6 Saatlik İşgünü!

İnsanca Yaşam Düzeyi İçin Yeterli Ücret!

Herkese Parasız Sağlık Hizmeti!

İşkolunda Birleşik Tek Sınıf Sendikası!

ANASOL-D HÜKÜMETİ KURULDU:

FARKLARI FİYATLARI

Anasol-D geldi. Neyle geldi? Zamlarla. Neyle geldi? Sefaletle. İliklerimize kadar sömürmek için geldi. Kim getirdi onları? Patronlar!. Şekerimiz yok tatmak için, tüpümüz yok yakmak için, gözümüz yok bakmak için, zam üstüne zamla geldiler!..

Adamlar gelir gelmez, özelleştirmeleri nasıl hızlandıracağız, işçilerin kanını nasıl emeceğiz diye düşünmeye başladılar. Bunlara karşı örgütlenmezsek neler yapacaklarını ben size söyleyeyim. Daha önceki partilerden yarım kalan herşeyi devam ettirecekler. Ne mi yapacaklar? Özelleştirmeleri tam hızla devam ettirecekler. Bizim fabrikalarımızdaki taşeronları arttıracaklar. Sendikaları törpüleye törpüleye zaten kuşa çevirdiler. Toplu sözleşmeleri ortadan kaldırmak için eşel-mobil diye bir saldırıyı hızlandıracaklar. Vergi reformu adı altında sıka sıka içimizi dışımıza çıkaran kemerlerimizi sıkmamızı söyleyecekler. Herşeyin suçlusunun önceki hükümet olduğunu söyleyecekler. Vatan ve milletin bölünmez bütünlüğünü bozuyor diye grevlerimizi yasaklayacaklar. Sendikacıları daha fazla satın alacaklar. Esnek çalışma adı altında istedikleri gün çalıştırıp, istediklerinde kapı önüne koyacaklar. Kafamızı Kıbrıs'la daha fazla bulandırarak. karnımız guruldarken, milliyetçiliğimizi okşayacaklar. Çocuklarımızın okul harçlıklarına el koyacaklar, yediğimiz herşey, gün gelecek lüks olacak. Mezara girdikten sonra, emekli maaşlarımızı kefen hesabımıza yatıracaklar. SSK özelleştirilecek, hastalanmak, ilaç kullanmak yasaklanacak. Daha neler neler...

Taşeronlaştırmaya, özelleştirmeye, sendikasızlaştırmaya, hatta bozuk çıkan yemeklerimize bile karşı mücadeleden geri dururken ağzımız açıldığında kadınları hor görür, erkeğiz diye sokakta gezeriz. Ama patronun karşısında kafamız yerde iki büklüm oluruz. Biz bu ülkede işçi sınıfının en önünde yürümesi gereken metal işçileriyiz. Ama tekstil fabrikalarındaki özellikle kadınlar kadar cesaretimiz bile yok.

Eceviti, "eski" Ecevit sanan işçi arkadaşlarımız diyor ki, "bizim haklarımızı alırsa bir o alır". Vay halimize vay! Biz yatalım, yattığımız yerde, sermayenin dün olduğu gibi bugün de çanak yalayıcısı Ecevit de hakkımızı alsın! İşçi düşmanı Anavatanın neyi değişti ki bugün bize "iyilik" yapacak. Boşuna umutlanıyoruz arkadaşlar, kendimize gelelim.

Hatırlarsanız, bir dönem, darbe mi, şeriat mı diye kafaları bulandırdılar. Tam da bu sırada, sözde işçi konfederasyonları, işveren sendikalarıyla masaya oturarak, ülke tehlikede diye iş durdurma, genel grev vs. gibi kararlar aldılar. Şimdi bu alçaklara metal işçileri olarak soruyoruz: İşçilerin kursağındaki son lokmaya kadar, devlet, patronlar çalıyorken hiç gıkınız çıktı mı? Özelleştirmelere, taşeronlaştırmalara, esnek çalışmaya, mezarda emekliliğe vb. karşı hiç sesinizi çıkarmadınız da; Biz işçiler sefalet içinde yaşarken, memleket tehlikede demediniz de askerler kulağınızı çekince, aman şeriat tehlikesi var diye, patronlarla aynı masaya oturdunuz.

Bakın şimdi, Kıbrıs meselesini yeniden alevlendirdiler, ne yapmak istiyorlar. Bize yönelik onca saldırının, petrole, şekere ve herşeye gelen zamın etkisini kırmak için Kıbrıs'ı bahane ediyorlar. Orda yaşayan milletleri birbirine kırdırmak için bir yandan Yunan patronları, bir yandan Türk patronları kolları sıvamış durumdalar. Bizim gözümüzde şu sıralar, bu meselenin dışına çıkmıyor. Yani devlet ve patronlar öyle istiyorlar. Biz "kahraman","korkusuz" bir milletiz ya, milli duygularımızı şahlandırmaya çalışıyorlar. Ama biz kahraman bir milletin işçileri olarak, fabrikamızda, patronlara karşı en ufak hakkımız için bile biraraya gelmediğimiz gibi, patron

İÇİNDEKİLER

Farkları Fiyatları..... Sayfa 2

Parsat İşçisi Kazandı..... Sayfa 3

Ne İçin Mücadele Ediyoruz..... Sayfa 4

Toz Metal İşçisi İle Röportaj..... Sayfa 5

Arıkol'da Sendikalaşma Deneyimi... Sayfa 8

İş Hukuku..... Sayfa 9

Güç Örgütlülüktedir..... Sayfa 10

Haklar Mücadele İle Kazanılır..... Sayfa 11

karşısında korkudan dizlerimizin bağı çözülüyor. Bir sendikayı işyerimize getirmekte bile korkak olduğumuz sürece, vatandan milletten dem vurmaya hakkımız yok.

Bir işçi, "biz ekmek davası güdüyoruz, politikayla biz ilgilenmiyoruz" diyorsa, o işçi tam bir ahmaktır. Patronların ekmeğine yağ sürüyor demektir. Bizim politikayla ilgimiz yoksa, devletin, partilerin, patronların üzerimizde oynadıkları oyunlar ne oluyor. Bunlar politika değil mi? Sendika yasal bir hak diyen devlet, işçiler greve, direnişe geçtiğinde niye dipçiğiyle, copuyla saldırıyor. Taşeronlar niye cirit atıyorlar fabrikalarda. Zorunlu mesailere karşı çıktığımızda neden kapı önüne koyuluyoruz. Devlet de bugün olduğu gibi bir sürü istiyor. Ne istenilirse, onu yapan bir sürü istiyorlar.

Biz ne yapacağız. İşçi sınıfı olarak birliğimizi sağlamak için herşeyi yapmamız gerekiyor. Asalaklardan, hırsızlardan ancak biz hesap sorabiliriz. Özgürlüğü, eşitliği, kardeşliği, insanlığı, yalnızca başta metal işçileri olmak üzere, bizişçi sınıfı getirebiliriz. Devletin, patronların, sermaye partilerinin bizim düşmanlarımız olduklarını bilmek zorundayız. Anasol-D'nin diğer partilerden hiçbir farkı olmadığını bilerek, bırakın bunlara güvenmeyi, köklerine kibrit suyu diyelim. Sınıf kardeşlerimizin direnişlerine, grevlerine sahip çıkalım, ziyaretlerde bulunalım. Bütün mitinglerde, yürüyüşlerde en önde biz olalım.

Özgürlük İşçilerle Gelecek!
Patronların düzeni yıkılacak, işçilerin iktidarı kurulacak!

PARSAT İŞÇİSİ KAZANDI

Hak-İş'e bağlı ÖzÇelik-İş sendikasında örgütlü Parsat Piston Fabrikası'nda 11 yıldır ilk olarak seçim yapıldı. Aylar süren bir çalışmayla seçim yaptırmayı başaran ve seçimi kazanan bir temsilcinin yazısını yayınlıyoruz.

4-5 aydır yürütülen çalışmamız sonucunda 11 yıldır seçim olmayan fabrikamızda seçim kararı alındı.

Bugüne kadar birçok toplantı yapıldı. Toplantılarla örgütlülüğümüzü güçlendirmeye çalıştık. Yaklaşık 200 arkadaşımız toplantılara katılmıştır. 300 civarında imza toplamayı başararak topluca sendikaya gittik. Sendikaya başvurarak temsilcileri kendimiz seçmek istediğimizi bildirdik.

Sendika bir ay sonrasına, 9 Ağustos tarihine seçim kararı verdi. Bu arada baskılar artmaya başladı. Bir öncü arkadaşımızı izine çıkararak bizi parça parça etkisizleştirmeye çalıştılar. Buna karşı fabrika önünde toplanarak protesto ettik. Alkışlarımıza sinirlenen patron aşağı inip konuşma yapan arkadaşımızı işten çıkarmakla tehdit etti. Ancak bunu yapmaya cesaret edemediler.

Bu bir aylık süre içinde fabrikada çok şeyler söylendi. Bizim seçeceğimiz temsilcilere karşı bilinçli olarak karalama kampanyası başlatıldı.Biz işçiler olarak bu kampanyada söyledikleri yalanlara inanmadık ve yalanlarını ortaya çıkarmaya çalıştık. Çalışmamıza devam ettik. Arkadaşlarımızın işten atılacağını söyleyerek bizleri bölmeye, pasif duruma getirmeye çalışıldı.

Bizler bu yola baş koyduğumuzu, ne olursa olsun geri adım atmayacağımızı söyledik. Tabii ki hiçbir işçi arkadaşımız bu yalanlara inanmadı ve bu yolda sonuna kadar devam ettik.

Günler yaklaştıkça fabrikadaki seçim atmosferi iyice yükseldi. Karşımıza aday çıkartmaya çalıştılar, bizler için karşı propaganda yapanlardan aday çıkardılar. Patron müdürlerine talimat vererek işçilerinize söyleyin onlara oy vermesinler demiş. Karşımıza çıkan adaylar bizim için terörist, bölücü, komünist vb. bir sürü şey söylediler. Ancak baş vurdukları hiçbir çabanın kendilerine yarar getirmeyeceğini de son zamanlarda iyice anlamaya başlamışlardı.

PARSAT işçileri olarak bizim için 9 Ağustos Zafer Bayramı olmuştur. Bizim bu başarımız örnek alınabilir. 11 yıldır burda baskı vardı. Temsilci değiştirmek için yapılan her türlü çalışma anında bastırıldı. Öncü işçiler işten atılarak kalanlar da böylece sindirildi. Ama PARSAT işçisi her yenilgiden sonra dersler çıkararak yeniden azimle örgütlendi. Bu defa zafer elde ettik. Ezici bir çoğunlukla temsilcilikleri kazandık.

PARSAT işçisi mücadele edince başarıya ulaşıldığını öğrenmiştir. Bundan sonra sorunlarını gidermeye çalışacak yeni temsilcilerini seçmiştir. Çalışmayı yürüten bir işyeri komitesi vardır. PARSAT işçisi bu arkadaşlara güvenerek ve her zaman yanında olarak mücadeleye devam edecektir.

PARSAT'tan Devrimci Bir İşçi

Ne İçin Mücadele Ediyoruz?

Şunun şurasında ikibin yılına ne kaldı? Millet Mars'a giderken biz fabrikadan sendikaya gidemiyoruz. İşsizlikten bunalmışız. Her gelen hükümet bir paket açıyor. İçinden bize kazık çıkıyor. Sermayeye daha çok sömürü fırsatı. İşçilerin birliğini, örgütlülüğünü engellemek için özelleştirmeyi daha çok dayatıyorlar, taşeronlaştırmayı yayıyorlar, sendikasızlaştırmayı artırıyorlar, hiçbiri olmadı fabrikayı kapatıp, 3 ay sonra başka yerde açıyorlar. Başımızdaki sendika ağalarını, bürokratlarını yerlerinden etmememiz için her oyunu çeviriyorlar, her yasayı çıkarıyorlar.

En son krizde ne yaptılar? Bir Nisan paketi çıkardılar. Enflasyon fırladı gitti. Yüzbinlercemizi sokağa attılar. Sendika ağalarımız biz her türlü fedakarlığı yaparız diye açıklama yaptılar. Ama onlar yine mercedesleriyle dolanmaya devam etti. Biz zaten eşek sırtındaydık, yalın ayak dolanmaya başladık. Bunu yapan DYP-SHP hükümeti idi. Hükümet gitti. Refah geldi. Adil düzen dedi, aynı şeyi yaptı. Yine yüzbinlercemiz sokakta. Şimdikiler farklı mı olacak sanıyorsunuz? Zamlar ne olacağını gösteriyor. Herşey ortada, ya bu işçi kıyımına karşı duracağız, mücadeleye gireceğiz, yada yeniden sokağa atılmaya razı olacağız.

Patronlar işsizliğin bitmesini istemiyorlar. Niye? Çünkü işsiz adam kalmazsa seni atarım yerine asgari ücretten adam alırım diye işçiyi korkutamaz. Gözünü karartıp fabrikanın yarısını sokağa dökemez. İşte bu yüzden **herkese iş** demeliyiz. **Çalışanlara iş güvencesi** istemeliyiz. Sözleşmelerimize yüksek ihbar önelleri koymalıyız.

Peki herkese iş nasıl olur? Eğer patronlar 100 kişinin yapacağı işi zorlaya zorlaya 30 kişiye yaptıramazsa olur. Eğer çalışma saatlarini düşürürsek olur. 8 saatten üç vardiya yerine **6 saatten dört vardiya** yaptırırsak olur. Bugün Avrupada haftalık 35 saati kabul ettirdiler, 30 saat için mücadele veriyorlar. Demek ki olabilir.

Aslında işsizliğin bitmesi, işçi kıyımlarının durması ancak bu sermaye düzeninin yıkılmasıyla olur. Ama hiç değilse azaltabiliriz. Bu bize, bizim mücadelemize bağlı birşey.

Şimdi asgari ücreti artırdılar. Ne oldu? 22 milyon. Sefalet ücreti. İnsanca yaşamak için kiranın 20 milyon, mutfak harcamasının 40 milyon olduğunu düşünürsek bir ailenin eline en az 100 milyon lira geçmeli bugün.

Daha çok sömürmek, örgütsüzleştirmek için yeni yeni şeyler icat ediyorlar. İşte **taşeronlaştırma**. Kardolu arkadaşlar, taşeronda çalışanları istemiyor, taşerondakiler kardoluları. Niye? Çünkü aralarına patron adam sokmuş. Taşeronu araya sokup bizi bölüyor. Biz de onun oyununa geliyoruz. Eğer birlikte olmazsak, ortak örgütlenip mücadele etmezsek bizim etimizi kemiğimizden bile ayırır bunlar.

Gün geçmiyor ki, bir **iş kazası** olmasın. Yeterli mesleki eğitim verilmediği için, koruyucu malzemeler olmadığı için boyuna iş kazalarına uğruyoruz, mesleki hastalıkların haddi hesabı yok. En çok da gençleri, yeni işçileri kaybediyoruz bu kazalarda. Bunların çoğu da kaza falan değil, düpedüz cinayet.

Bütün bunlara rağmen, bir de SSK'yı tasfiye etmeye çalışıyorlar. Ya, bu bizim paramızla kuruluyor. Çarçur edip bir de üstünden para kazanacaklar. Şiretler kurup bir de burdan soyacaklar. Biz **SSK'nın tasviyesi**ni değil, adam gibi çalıştırılmasını istiyoruz. Sanayi sitelerine SSK hastaneleri kurulmasını istiyoruz. Meslek hastalıkları hastaneleri kurulmasını istiyoruz.

Özelleştirmelerle işsizliği artırıyorlar, sendikasızlaştırmayı yayıyorlar. Elektriğin dağıtımını özelleştirdiler, sonucunu gördük. Bir taraftan daha pahalı oldu, diğer taraftan orda çalışan işçiler mağdur oldu. Ülke kaynaklarını çarçur edip duruyorlar. **Özelleştirmeye karşı komite ve platformlar** oluşturmalı, olanlara katılmalıyız.

Hepsinden önemlisi bir işçi olarak sınıf mücadelesine sahip çıkmalıyız. Bunların araçları olan sendikalarımıza sahip çıkmalıyız. Sendikalarımızı işverenle kolkola girip konseyler kuran ağaların elinden çekip almalıyız. **Sendikalardaki bürokrasiye son** vermeliyiz. Akşam iş çıkışında kahveye gideceğimize niye sendikaya gidip bir iki sohbet etmiyelim. Batak oynamak mı bizi kurtaracak?

Metal işçileri bugün niye üç ayrı sendikanın çatısı altında bölünmüş? Neden bir sendikada birleşmeyelim. Biz ayrı ayrı dükkan açıp rekabet eden esnaf mıyız da bölünüyoruz. Başımızdakileri defedip, gücümüzü birleştirelim, **işkolunda tek sendika** diyelim.
Temsilcilerimizi niye biz seçmiyoruz. İşçi orada dururken sendika istediğini nasıl temsilci yaparmış. Biz karşısına çıkmazsak tabii yapar.

İşin özü, güç örgütlenmede ve mücadele etmededir. Gerisi boştur.

Toz Metal İşçisi İle Röportaj:

Bu sermaye düzenine karşı mücadele etmeden insanlığımızı kazanamayız!

Metal İşçileri Bülteni: *Fabrikanızı biraz tanıtır mısınız?*
İşçi: Fabrika Gürpınar yolunda 200-250 civarında işçinin çalıştığı bir yer. Bir çok önemli fabrikanın parçalarını üretiyoruz. Hem yurt içine hem de yurtdışına üretim yapıyoruz. Toz Metal kendi sektöründe Türkiye ve Ortadoğu'da tekel durumunda.
MİB: *Ücretleriniz geçiminizi sağlamaya yetiyor mu?*
İşçi: Ben sorunuza başka bir soruyla cevap vermek istiyorum. Emeğini namusuyla satan kaç işçi karnını doyurabilir. Fabrikamızda işçilerin aldığı ücretler çok farklılık gösteriyor. Vasıf istemeyen bölümlerde çalışan arkadaşlarımızın ücretleri çok kötü durumda.
MİB: *Ne kadar mesela?*
İşçi: Bir saniye sözümü bitireyim. Ama vasıf isteyen işlerde çalışan arkadaşlar nispeten daha iyi durumda. Mesela preshane, kalıphanede usta olanların ücretleri daha yüksek. Ama talaş imalat, rota-finiş, fırın, paketleme ve kalite kontrolde çok daha düşük. Çoğunluğumuz 17 milyonla 30 milyon arası maaş alıyoruz.
MİB: *Aynı sömürüyü yaşadığınız halde maaşlarınızdaki bu dengesizliğin nedeni nedir sizce?*
İşçi: Bunu bilmeyecek ne var. İşçilerin birlik olmasını engellemek. Çok yüksek ücret alan işçi, kendisini işçi gibi değil, patronun adamı gibi görmeye başlıyor. Bizi bölmek, birbirimize düşürmek için ellerinde birçok araçları var.
MİB: *Mesela ne?*
İşçi: Kalite çemberleri diye Japonya'da, Avrupa'da yıllardır uygulanan bir şey. Yani işçiye şöyle diyorlar: Fabrikayı kendi malınız gibi görerek çalışın. Üretimi artırmak için önerilerde bulunun. Kafanızı çalıştırın. Tembellik yapan işçiler sizin ekmeğinizi yemesin. Onlara vereceğimiz parayı size verelim. Fabrikaları kendi malımız gibi görerek çalışmalıymışız. Lafa bak yahu sen! Dalga geçiyorlar bizimle. Tembellik yapan işçiler bizim ekmeğimizi yiyorlarmış. Bu patronlar bizi ne sanıyorlar. Fazlasıyla çalışıyoruz zaten. Bizim olmayan fabrikaları, niye kendi malımız gibi görelim. Bir de, daha fazla üretim yaparak, bizi kendi içimizde rekabet ettirerek, zaten varolan güvensizliğimizi pekiştirmeye çalışıyorlar. Ama bildiğimiz birşey varsa, patronların dünyada en büyük korkusu, bizim birgün birleşip karşılarına çıkmamızdır.
MİB: *Diğer fabrikalarda da yaşanan bir sorun var. İşçiler en ufak hakları için bile mücadele etmekte korkak davranıyorlar. Siz bu duruma ne diyorsunuz? Fabrikanızdaki durumu biraz anlatır mısınız?*
İşçi: Şimdi asıl mesele yalnızca işçilerin değil, toplumun büyük bir kesiminin çürümeye, ahlaksızlaşmaya başlamasıdır. Örgütsüz bir işçi sınıfının, insanlığından çıkmış olması şaşırtıcı gelmemeli.
MİB: *ama...*
İşçi: aması filan yok. Durum da tam da bu. 80 öncesi işçiler neden daha kararlıydılar. Neden daha korkusuzdular. Çünkü mücadele kendilerine güvenlerini artırdıkça, patronlara ot yolduruyorlardı. En azından örgütlü mücadeleye inanıyorlardı. Ama 80 sonrası biz işçiler adamlıktan çıkar hale geldik. Bana dokunmayan bin yıl yaşasın dedik; sermaye yılanı bizi soktuğunda hep başka işçilere küfrettik. Biz aslında millet olarak çuvaldızı kendimize değil başkalarına batırmaktan zevk duyarız. Hiçbir şeyi kendimiz yapmak istemeyiz. İlla da başkaları yapsın diye düşünürüz. Sanki, o başkaları farklı lı düşünüyorlar. Aman işten atılmayım da, bize şerefsiz desinler, ne derlerse desinler diyen işçiler haline geldik.
MİB: *Fakat sen hep yakınıyorsun. Yakınmayla bir yere varılamayacağını bilmen gerek.*
İşçi: Evet, ben yakınıyorum. Bir işçi olarak kendi halimize sinirleniyorum. Bazan da bunun önüne geçemiyorum. Eskiden arkadaşlık deyince, fedakarlık gelirdi aklıma. Arkadaş arkadaşını satmazdı. İnsan aç kalsa da insan olarak kalabilmeyi başarmalıdır.
MİB: *Ama insanları insanlıktan çıkaran bu düzen değil mi?*
İşçi: Hah, tam da ben onu söylüyecektim. Bu sermaye düzenine karşı mücadele etmiyorsak, ne işçiliğimizi, ne de insanlığımızı kazanabiliriz.
MİB: *Bildiğimiz kadarıyla şu an fabrikanızda bi sendikalama mücadelesi sürüyor. Yaşadığınız sorunları biraz anlatır mısınız?*
İşçi: Anlatacağım ama, ikide bir kesiyorsunuz. Ne diyeceğimi karıştırıyorum. Zaten uzunca anlatsam vardiyaya yetişemiyeceğim. Şimdi sorunuza geliyorum. Evet bir sendikalaşma faaliyeti yürütüyoruz. İşçilerin çoğunluğuna ulaşmada hiç zorluk çekmedik. Ama bizim meselemiz bu olmamalıydı. Çünkü işçilerin önünde yürüyen işçiler olarak kararlı olmak zorundayız. Ağzımız başka söyler, yaptığımız başka olursa, kimseye güven veremeyiz. Gelen

işçiler de bugün gelir, yarın kaçar. Aslında fabrikamızda sendikalaşma mücadelesini destekleyen epeyce bir işçi var. Ama daha demin dediğim gibi, buna önderlik edecek olan biz işçiler kararsız ve korkak davranıyoruz. Hele bir iki ay geçsin, ortalık durulsun yeniden başlarız diye düşünen arkadaşlarımız var.

MİB: *Neden bir iki ay sonra?*

İşçi: Bir işçi arkadaşımız vardı. Bugün atılmış durumda. Biz onun dediklerini yeterince anlamamışız. O diyordu ki; arkadaşlar bırakın işçilerin çoğunluğunu, bu işçilere önderlik edecek olan işçiler olarak önce sağlam bir örgütlenme yapmamız gerekir diye. Ama bizim gözümüz hep çoğunluktaydı. O işçi arkadaşımız bir işyeri komitesi de kurdu. Ama bizler neyi nasıl yapacağımızı bilmediğimiz gibi, işçi arkadaşımız atılınca umutsuzluğa düştük. Daha önce dedim ya, biz hiç önde yürümek istemeyiz. İlla da bir çoban gerekir bize.

MİB: *Neler yaşandı mesela?*

İşçi: Biz bir pazar günü 20 kişiyle DİSK-Birleşik Metal'de bir toplantı yaptık. Kararlı, dürüst bir işçi arkadaşımız kalkıp şunları söyledi. Arkadaşlar, sendikalaşma faaliyeti yürütürken bir işçi arkadaşımız dahi atılsa tek yumruk olacağımıza herkes şeref sözü veriyor mu? diye sordu. Hepimiz de evet dedik. Kötü bir talihsizlikle bir işçi arkadaşımız işten atıldı. Ama biz, aldığımız kararları unuttuk. Ne iş durdurduk, ne sesimizi çıkardık. Verdiğimiz şeref sözünü çoktan unuttuk. İşçi arkadaşımıza sahip çıkamadıysak, aslında kendimize sahip çıkamadık. Eğer o arkadaşımız atıldığında sesimizi çıkarsaydık, kendimize güvenmeye başlayacaktık. Sesimizi çıkarmayınca kendimize güvenimizi yitirdik. Yan yana gelmekten korkar olduk. Patronun elinde liste varmış gibi laflar ortalıkta dolanmaya başladı. Kendimize korku vermek için ne gerekiyorsa onu yaptık. Bunlar yetmiyormuş gibi, bu duruma korkaklığımızla neden olan bizlerken atılan işçi arkadaşın arkasından kimimiz konuşmaya başladı. Atılmadan önce her dediğini yapıyorduk, yüzüne karşı bir tek eleştiri niye getirmedik. Ayıp yahu! Hem verdiğimiz sözü yerine getirmeyen bizleriz, hem de bize önderlik ettiği için ekmeğinden olan arkadaşımıza laf konuşuyoruz.

MİB: *Şimdi fabrikada durum ne?*

İşçi: Bazı arkadaşlar bu işi sonraya bırakmaya çalışıyorlar. Tam bir canlılık kazandığı bir zamanda bu işe dört elle sarılmamız gerekiyor. Bu işi kesinlikle başarıya ulaştıracağız. Ama işe önderlik olarak biraraya gelmeye çalışıyoruz. Patron zaten bizi biliyor. Bilirse bilsin. Biz kararlılığımızı pekiştirerek işe dört elle yeniden sarılacağız.

MİB: *Bültenimizi nasıl buldunuz?*

İşçi: Bu bülteni fabrikamızda bir işçi arkadaşımız ulaştırmıştı. Bizim sorunlarımızı anlatması çok iyi. Ben de dahil olmak üzere en büyük kötülüğümüz, okuma alışkanlığımızın olmaması. Fotomaç okumaya gelince zaman ayırıyoruz; kahvede saatlerce batak oynamaya gelince oynuyoruz. Ama bizim meselelerimizi bize anlatan şeyler okumuyoruz. Herşeyden korkuyoruz, hatta kendimizden bile. İnşallah bu röportajı yayınlar bizlere ulaştırırsınız, biz de yaygın şekilde okur, okuturuz.

İşçi: Yalnız benim bir sorum olacak.

MİB: *Evet?*

İşçi: Bu yayının çıkarılması için parayı nereden buluyorsunuz?

MİB: *Bizler de senin gibi çeşitli fabrikalarda çalışan işçileriz. İşçi arkadaşlarımız sahip çıkıyor. Sizin gibi sahip çıkan işçiler olmasa çıkartmak mümkün değil.*

İşçi: Öyleyse biz de elimizden geleni yapmaya çalışacağız.

MİB: *Teşekkürler. Yeni bir sohbette buluşma umuduyla mücadelenizi sonuna kadar destekleyeceğiz.*

Toz Metal İşçi Komitesinin sendikalaşmanın sorunları üzerine çıkardıkları bildiriyi aşağıda sunuyoruz:

Fabrikamızda en temel mesele, sendikalaşmadan çok daha önemli olan işçilerin birliğini, kardeşliğini, dayanışmasını nasıl sağlayacağımızdır. En temel meselemiz birbirimize güvensizliğimizi nasıl kıracağımızdır. Sendikal mücadelenin içine girmemiz, güvensizliğimizi kırmanın yollarından bir tanesidir. Dikkat ederseniz, sendikalaşma mücadelesine bugünden giren arkadaşlarımızın birbirleriyle dostluklarının, güvenlerinin arttığını görüyoruz. Daha düne kadar birbirine selam vermeyen arkadaşlarımızın mücadele içine girdikçe samimiyetlerinin arttığını görüyoruz. Demek ki kafamızı kaldırmadan, herşeye boyun eğdiğimizde bırakın işçiliğimizi, insanlığımızdan çıkmaya başlıyoruz. Bu işe öncülük eden işçi arkadaşlarımızın, işçi kitlesini peşinden sürükleyebilmesi için önce kendine ve arkadaşlarına güvenmesi gerekiyor. Sağa sola sapmadan, akıllı uslu yürümeyi bilmeliyiz. Korkak işçilerin, kendi çıkarlarını düşünen işçilerin aramızda yeri yok. Ya adam gibi işçi olacağız, haksızlıklara boyun eğmeyeceğiz, yada sessiz bir sürü gibi çalışmaya devam edeceğiz.

Sendikalaşma mücadelesi, boyacı küpüne daldırıp çıkarmaya benzemez. Kendine öncüyüm diyen işçi arkadaşlar bile biraraya gelene kadar bu kadar zorlandıysa, tüm işçilere güven verebilmek için DOS-DOĞRU davranan işçiler olmak zorundayız. Kesin kazanacağız

diye bir kararlılığımız olmazsa, bu mücadeleyi erkenden kaybederiz. Biz kararsız olursak, çoğunluğu nasıl kazanacağız. Balık baştan kokar. Öncü işçi arkadaşlarımız, bu mücadelede dur durak bilmeksizin çalışma yürütmek zorundadırlar. Öncü arkadaşlarımızdan biri, başka işçileri toplantıya çağırıyor da, kendi gelmiyorsa, öyle işçiden öncü işçi filan olmaz. Fabrikaya hergün nasıl gelmek zorundaysak, toplantılara katılırken de aynı disiplini göstermek zorundayız. "Düğüne gideceğim, arkadaşımla işim var, inşaat işim var" diye bu mücadeleyi sırtında yük gibi gören arkadaşların kendilerine güvenleri yok demektir. Bu işi ciddiye almıyorlar demektir. Şu dönem gerekiyorsa herşeyi bir yana bırakarak, dört elle sarılmalıyız. Sendikalaşma çalışması başladığında, bu işi yüzlerce işçinin başlattığı hiçbir yerde görülmemiştir. Kazanılan tüm sendikalaşmalar, bu işe önderlik eden işçilerin kararlılığından kaynaklanır. Bu işe girerken gözümüz kara olacak. İşten atılırım diye, diğer işçi arkadaşlarımızı satacaksak, hiç bu işe girmeyelim daha iyidir. Şahsi çıkarlarımızı değil, işçi sınıfının, işçi arkadaşlarımızın çıkarlarını düşünmeliyiz. FEDAKAR olmalıyız, DÜRÜST olmalıyız, tükürdüğümüzü yalamayan insanlar olmalıyız. Patron karşısında iki büklüm olmayan işçiler olmak zorundayız. Korkunun ecele faydası olmadığını bilmeliyiz.

İşçi arkadaşlarımızı nasıl örgütleyeceğimizi, nasıl yol göstereceğimizi tartışmak zorundayız. Yalpalamadan yürümeyi başardığımızda, tüm işçi arkadaşlarımız da öyle yürüyecektir. Şunu iyi bilmeliyiz. KARARLI olursak, birlik olursak, yenemeyeceğimiz güç yoktur. Şalterler indi mi, hayatı felç edenler biz değil miyiz? Patronların donlarına varıncaya kadar üretenler biz değil miyiz? Sanki fabrikada tüm işleri üç-beş tane usta yapıyormuş gibi, bu ustaları kazanamazsak bu iş olmaz diyen arkadaşlar, ya kendilerine güvenmiyorlar, yada işçi kitlesini küçümsüyorlar. Çoğunluğu kazandığımızda ustaların bir kısmının bizim saflarımıza geçeceğinden şüphe etmemeliyiz. Bugün fabrikayı, sözde sendikayı engellemek için Simet, Grafik tek, Toz metal olarak bölmüşler. Bizleri farklı yerlerde göstererek, bu iş yerinde birşey olmaz demememizi bekliyorlar. Üç-dört bölüme değil, isterlerse yüz bölüme bölsünler. Tek yumruk olmayı kafaya koyduk mu, ne yaparlarsa yapsınlar hayretmez. Buradaki meseleye hukuki yönden her firmadan yüzde elli biri almayı kastetmiyoruz. Onu her halükarda gerçekleştiririz. Bizim meselemiz, işçilerin birliğini, üyelik kağıtlarına atılan imzalar olarak görmemektir. Birliğimizi sağlayıp, kararlılığımızı bozmadıktan sonra, hiç bir güç bizi yenemez. Bedel ödemeden, mücadele etmeden kazanmamız mümkün değildir. Patronun yıpratma savaşlarına karşı dişe diş bir mücadeleyle karşı koymalıyız.

Birliğimizin önündeki en temel engel GÜVENSİZLİKTİR. Bunun nedenleri nelerdir? Öncelikle işçilerin arasındaki gizli rekabettir. Patronlarla mücadeleyi göze alamadığımız sürece, birbirimizle didişip duruyoruz. Birbirimizin ayağını kaydırmaya, dedikodulara, birbirimizin yüzüne gülüp, arkasından küfrediyoruz. Patronlar, dünyanın hiçbir yerinde bizleri sömürürken kaşımızın karasına, derimizin rengine, dinimize, milliyetimize, mezhebimize birimizi diğerine göre az sömürmez. Kan emiciler, alınterinin düşmanları olan bu asalaklar, işçilerin, yoksulların, alınteriyle yaşamayı namus bilmiş biz işçilerin düşmanlarıdır. Bunu bilmeliyiz önce. Onlar bizim kanımızı emerken nasıl birlik oluyorlarsa, biz de onların birliğini bozmak için kendimiz birlik olmalıyız. Patronlar nasıl birlik oluyorlar? Bunun sebebi, bizi bölerek, parçalayarak yönetmeleridir. Biz örgütlenmediğimiz sürece, ne yapıyoruz? Mezhepçilik yapıyoruz, Türk, Kürt, GÖÇMEN işçiler diye bölük bölük ayrılıyoruz. Göçmen arkadaşlarımızla önce sohbet ediyor, ardından da gavur bunlar diye söyleniyoruz. İşçiler hangi dine yada millete sahip olurlarsa olsunlar, KARDEŞTİR. Üretirken, alınteri dökerken birlikte döküyoruz. Göçmen arkadaşların bugün soğuk davranmalarının sebebi onları dışlamamızdır. Buna son vermeliyiz. Patronların biz işçileri sömürürken, sağcı yada solcu diye ayrım yaptıklarını gördünüz mü? HAYIR. Hepimizin hali ortada. İşçilerin, ezilenlerin, yoksulların mücadelesini savunan, onuruyla yaşamayı kendine amaç edinen işçilerin adını ne koyarsanız koyun önemli değildir. Çünkü işçiler, sömürücülerin gerçek yüzünü mücadele içinde gördükçe, sağcı yada solcu olmanın ne anlama geldiğini öğreneceklerdir. Açlığın, sefaletin diz boyu olduğu ülkemizde özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma, SSK'nın özelleştirilmeye, grevlerin kaldırılmaya çalışıldığı bir dönemde, bize neden LAİKLİKLE-ŞERİATI tartıştırdıklarını anlamaya çalışalım. Birbirine güvenmeyen iki tane işçinin bile "bu fabrikada birşey olmaz, kime güveneceksin" derken Müslüm Gündüz'ün, Fadiyeyle rezilliklerini yahut saatlerce futbol muhabbetleri yapmalarını ANLAMAYA çalışalım. Kimimizin Mesut Yılmaz'ı, kimimizin Ecevit'i umut olarak görmemizin nedeni, örgütsüzlüğümüzden, bilgisizliğimizden, kendi gücümüzün nelere kadir olduğunu bilmememizden kaynaklanıyor...

...Patronun bugün siparişleri sıkışıktır. Elli kişiyi, yüz kişiyi atması mümkün değildir. Üyeliği bi pazar mutlaka başlatacağız. Yılgınlık yok direniş var, arkadaşlar. Bu patronları yeryüzünden tümden silinceye kadar, boş vaktimiz yok. Umudumuzu kırarak, bir işçi arkadaşımız atıldı, birşey yapamadık diye kendimize kızacağımıza, bundan sonrakiler için cesur davranmalıyız. Kurulan sendika ve işçi komitesi boşuna kurulmadı. Herkes iş başına. Bugün fabrikamız kaynayan bir kazan. Bu kazanın fokurdamasını hızlandıralım. Artık gizli çalışma değil, elden geldiğince kendimizi gizlemeden, HIZLI VE AÇIK TARZDA ÇALIŞACAĞIZ.

- KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA, YA HEP BERABER, YA HİÇ BİRİMİZ!
- İŞÇİLERİN BİRLİĞİ SERMAYEYİ YENECEK!
- KAHROLSUN ÜCRETLİ KÖLELİK DÜZENİ!
- SENDİKA HAKKIMIZ, SÖKE SÖKE ALIRIZ!

TOZ METAL İŞÇİ KOMİTESİ

ARIKOL'DA SENDİKALAŞMA DENEYİMİ

Arıkol Türkiye işçi sınıfının tarihinde yaşadığı sorunları yakıcı bir biçimde yaşayan bir metal işletmesi. Üretilen mal ise alüminyum tüp. Her zaman kullandığımız krem, saç boyası, dişmacunu tüpü üretiliyor. Bu işletmede 120 işçi çalışıyor ve üç patron üretilenleri paylaşıyor. Aynı patronların Konya'da da aynı ürünü üreten ve hammadde alüminyumu işleyen iki ayrı fabrikası var. Biri Komaltaş, diğeri ise Ak Alüminyum. Yaşanılan sürece geçmeden önce daha önce yaşanmış deneyimleri aktarmak gerekiyor. 1980 öncesi farklı isimle üretim yapan fabrikamızda DİSK Maden-İş örgütlü iken işçiler birçok hakka sahipmiş. Yemek, servis, yüksek ücret, sigorta, düzenli çalışma, iş güvencesi, sağlık vs. Birlik olunduğu, insiyatif tamamen devrimcilerin elinde tutulduğu oranda bu hakların gaspı da mümkün olmuyormuş. Ta ki 1980 karşı-devrimine kadar. 1980 yenilgisi hem maddi hem de daha önemlisi manevi yönden yaşanmış. Bir gün öncesinde işçi sınıfına saygı göstermek zorunda kalan patron bir gün sonrasında insanlık dışı muamele yapıyor, yükselen karşı sesleri bastırmak için sürekli köpekliklerini yapan askerleri yardımına çağırıyor, öncü devrimci işçileri atıyor.

Hak gaspları 1980'li yılların sonuna kadar devam ediyor. Yapılan hak gaspları ve o dönemki Türkiye işçi sınıfındaki hareketlenme örgütlülük arayışlarını getirmiş. Bu defa DİSK'in kapalı olmasından kaynaklı olarak Türk-Metal'de örgütlenen işçilere daha çok Kürt kökenli işçiler öncülük etmiş.Çifte sömürünün ve ulusal uyanışın bunda katkısı var tabii. Örgütlülüğü başarıyla tamamlayan işçiler birçok kazanımı da yaşıyor. Buna tahammül edemeyen patron, bir süre sonra sendikadan çıkmaları halinde daha iyi ücret vereceğini söylüyor ve sendikasız olanlara veriyor da. Ama bu yalan yetmiyor işçilerin istifasına. Bu defa fabrikayı kapatıp işçilere çıkış veriyor ve yeni bir isimle fabrika yeniden açılıyor; adı ARIKOL. Bu isim yeni ve pervasız sömürünün de adı oluyor. İki yıl zam yok, iki yıl saldırı var. Ardından % 30'luk zam. Enflasyon % 100'lerde. Yeni isim altında bir şeyi daha öğreniyor patron: Kürtlere iş yok. Çalışanların hemen hemen hepsi batı-doğu Karadeniz'li. Karslı ve iki Malatyalı'yı saymazsak! İşçiler de, patron da yaşananlardan öğreniyorlar. Birinin arkasında* devleti var, diğerlerinin de birlikleri! Böylelikle günümüze geliniyor. Bu süre zarfında başka başka fabrikalar açılıyor gasp ettikleriyle. Tüm bunlar işçiler tarafından biliniyor. 400-500 derecelik fırınların çalıştığı, havalandırmanın çalıştırılmadığı, yanan yağın çıkardığı duman ve tiner kokusu altında çalışan, özellikle de çoğunluğu oluşturan genç bayan işçilerin alın terleriyle, her tarafı yağ içinde çalışan erkek işçilerin alınteriyle semiren sermaye hergün yeni saldırılarla kavgaya davet ediyor işçi sınıfını.

Fakat içgüdüsel de olsa bayan işçiler daha bir birlik, daha fazla haklarını savunuyor. Bunlardan biri Ocak zammında yaşanıyor. Patron zam farklarını vermeyi reddediyor. Bunun üzerine bayan işçiler patronun önünü kesiyor. Ya zam ya da çalışmıyoruz diyorlar. Patron korkusundan bilmiyordum diyerek hemen ödüyor farkları. İkinci saldırı Nisan'da yaşanıyor. Mesailer %100'den %50'ye indiriliyor. Bunun üzerine bayan işçiler kendi aralarından iki işçi seçip gönderiyorlar patrona. Patron kem küm ediyor. İşlerin sıkışıklığının da etkisiyle, aslolarak ortalığı alevlendirmemek için tamam diyor. Bu olay, işçilerde birlikte olunca kazanabilirizi düşündürüyor. Fakat sınıf güdüleri tam anlamıyla gelişmemiş genç işçiler hepsi. Kazanımlar erkek işçiler nezdinde de takdirle karşılanıyor. Erkek işçiler birbirleriyle alay etmeye başlıyorlar. Şu kızlar kadar olamadık diye.

Bu arada patronun adamları tüm yukardaki süreç boyunca sendikaların kötülüklerinden, teröristliklerinden bahsediyorlar sohbetlerinde. İşçiler de alternatifini göremedikleri oranda ya susuyorlar ya da onu haklı çıkaran bir iki şey söylüyorlar. Kendi gücünü tam görememenin payı var bu davranışta.

Haziran'ın başında bir iki bayan işçi sendika çalışması başlatıyor fakat yol alamıyorlar. Başlatanlar işçilerin geneline bir güven veremiyorlar. Ama böyle bir dinamiğin olduğu ortaya çıkıyor. Böyle bir tartışma yaşanıyor alttan alta. Bu tartışmalardan birinde devrimci politikalara yakın olmayan fakat doğal önder olan bir işçiyle beraber sendika çalışmasını başlatmamız gerektiğine karar verdik. Bu bizim en doğal hakkımızdı. Patron kendi örgütlülüğü ile bizim örgütsüzlüğümüzden yararlanarak sürekli saldırıyordu ve artık buna dur denmeliydi. Bunun üzerine ertesi gün önceki çalışmayı başlatanlarla birlikte 5 kişi komitemizi kurduk. Çalışmanın DİSK Birleşik Metal'de ve gizli yürütülmesi, bu 5 kişi dışında kimse tarafından bilinmemesi ve güvenilir olan

* Patron bir şeyi daha görüyor. Sendikayı satın almayı. Türk-Metal'e sürekli el altından para ödeniyor, sendika çalışması yapılmasın, yapılan çalışmayı bildirsin diye. Sınıfa ihanetin sendika cephesinde yer alıyor Türk-Metal.

işçilerle konuşulması şeklinde kararlar aldık. Sendikayla konuşup yasal prosedür konusunda bilgi aldık ve tüm kararları komitenin alacağını, sendikada toplantılar yapacağımızı ilettik ve kabul ettirdik. Hızlı bir çalışma sonucunda 1 hafta içerisinde çoğnluğu (hemen hemen tüm işçileri) örgütledik. Örgütlenme çalışması öyle bir hızla sürdü ki komite sağlıklı bir şekilde toplanıp olabilecekler karşısında neler yapılması gerektiği konusunda kararlar alıp bunu işçilerle ortaklaştıramadı. Sadece sendikada yaptığımız toplantıda kaybedecek bir şeyimiz olmadığı, bunun bizim en doğal hakkımız olduğu, ya hep beraber ya hiç birimiz dediğimiz bir konuşma yapıldı.

Kitleyi politikleştirme, olabilecekleri gösterip birlikte davranmayı somutlayacak eylem biçimlerini tartışamadan sendikalaşma çalışması patronlar tarafından duyuldu. Korkuyu öyle yoğun yaşıyorlardı ki ertesi gün (15 Temmuz) işbaşı yapan işçiler bekçi kulübesinde şu yazıyı görüyorlar "Ekonomik nedenlerden dolayı fabrikayı kapatmak zorunda kaldık. Tüm çalışanlara bugüne kadar ki çalışmalarından dolayı teşekkür eder, bundan sonraki hayatlarında başarılar dileriz. Tazminat ve diğer haklarınız 7 Ağustos'ta ödenecektir."

İşçiler bunu gördüğünde bir taraftan belirsizlik, bir taraftan hakların verileceği sözü ile dağılma yaşanıyor ilk vardiyada. Ardından aynı şey ikinci vardiyada yaşanıyor. Aynı gün makinalar sökülmeye başlanıyor. Fabrika satışa çıkarılıyor.

Yıllardır fabrikada çalışan, değer üreten, patrona daha fazla fabrika açtıran işçiler bir anda sokağa atılıyorlar. Kapitalistin en ufak hak için verdiği cevap bu. O alışmış har zaman yeni yeni işçilerin haklarını gaspetmeye. O fabrikaları yaratan eller o fabrikalara sahip olmadıkça kazanımlarla kayıpları birlikte yaşayacağız. Kazanımları kaybetme tehlikesini kapitalizm sürdükçe hep yaşayacağız.

Bugün belki işçiler işlerinden atıldılar. Ama kazandıkları birşey var. Bir yere kadar birlikte birşeyler üretmeye ve daha iyi bir dünya kazanmaya cüret ettiler.

Yaşanan sendikalaşma süreci ise birçok seyin yanı sıra şunu gösterdi:

- Sendikalaşmayı zamana yaymanın gerektiğini
- Komitenin işlevsel kullanılması gerektiğini
- Gelişebilecek her duruma karşı ortak tavrın belirlenmesi geriktiğini

Arıkol'dan bir devrimci işçi

Sermayenin yasaları tümüyle kendi lehine yaptığı, yasaları yapan meclisi tümüyle denetiminde tuttuğu bir ülkede yaşıyoruz. Bu yasaları aşan bir mücadele tarzı tutturmak zorundayız. Ancak yasal haklarımızı da sonuna kadar kullanacağız.

İş Hukuku

Soru: *Fabrikamızda maaşı yüksek olan arkadaşlarımız ile işveren bir sözleşme yaptı. Bu arkadaşların kıdem tazminatlarını ödedi. İsteyenin alıp gidebileceğini, isteyenin kalıp sözleşmeye göre çalışabileceğini söyledi. Bu arkadaşlara toplu sözleşme maddeleri uygulanmıyor. Zamları idari personel ile birlikte yapılıyor. İkramiye ve sosyal hakları yok.*

Biz bu arkadaşların sendika üyeliklerinin düştüğünü, o yüzden toplu sözleşmeden yararlanamadığını sanıyorduk. Ama sendikadan öğrendik ki, sendika üyelikleri sürüyormuş.

Bu arkadaşlarımızın sosyal haklardan ve maaş artışlarından yararlandırılmaması yasal birşey midir? Biz bu durumu değiştirmek için ne yapabiliriz?

Cevap: Sorudaki unsurlar sırasıyla 1. Sendika üyeliği 2. Toplu iş sözleşmesi 3. Toplu iş sözleşmesinin kapsamı olarak sıralanabilir.

Sendikalar Yasasının 25. maddesine göre sendika üyeliğinin sona ermesi istifa, ihraç veya işkolunun değiştirilmesi ile mümkündür. İş akdinin feshi üyeliğin sona erme nedeni değildir. İşyeri temsilcisi olan arkadaşların durumu Sendikalar Yasasının 30. md.si ile ayrıca güvence altındadır.

Toplu iş sözleşmesi 2822 sayılı yasanın 2.md.si ile tanımlanmıştır. İşyeri yada işkolunda mevcut veya doğacak hizmet akitlerinin yapılmasını, uygulanmasını ve sona ermesini düzenleyen genel karakterli sözleşmelerdir.

Toplu iş sözleşmesinin tarafları işçi sendikası, işveren sendikası yada münferit işverendir.

Toplu iş sözleşmesinden kural olarak taraf sendikanın üyeleri yararlanırlar. İmza tarihinde üye olanlar yürürlük tarihinde, sonradan üye olanlar ise üyeliğin işverene bildiriminden itibaren TİS'den istifade ederler. Üyeliğin bildirimi sendika tarafından yapılır.

Ayrıca işyerinde çalışıp da üye olmayanlar üyelik aidatının 2/3'sini ödeyerek TİS'den üyeler gibi yararlanabilirler.

TİS'in kapsamı genel olarak işyerinde mevcut sözleşme tarafından belirlenir. Anayasa ve yasaların emredici hükümleri saklı kalmak koşuluyla TİS'in kapsamı tarafların iradesi ve pazarlığı neticesinde belirlenir. Soruda sözü geçen idari personelden ne kastedildiği belli değildir. İşyeri toplu iş sözleşmesinin özel hükümleri saklı kalmak kaydıyla işyerinde işveren nam ve hesabına hareket eden vekilleri dışındaki her işçi kapsam dahiline alınabilir. Engel yoktur.

Bu bilgiler ışığında arkadaşlarınızın durumunu mevcut toplu iş sözleşmesinin hükümleri çerçevesinde çözmek mümkün olacaktır. Bu arkadaşlarınızın işyerindeki çalışma konularının ve statülerinin değişmediğini varsayarak TİS'den yararlandırılacağını söyleyebiliriz. TİS'in bu arkadaşlara tatbiki için sendikanın idari kadrolarına gerekli girişimleri yaptırabileceğiniz gibi ücret ve sosyal haklardan doğan kayıplar dava konusu edilebilir.

GÜÇ ÖRGÜTLÜLÜKTEDİR!

Merhaba sevgili dostlar ve işki kardeşler;

Ben Ekom elektronikte çalışan bir işçiyim. Çoğu işyerinde olduğu gibi bizde de birtakım sorunlar yaşanmakta. Şu anki mevcudumuz 190 civarında. Mevcudumuzun çoğusunu genç arkadaşlar oluşturmakta. İşyerimizde işlerin yoğun oluşundan dolayı yeni işçiler alınmakta. Fakat alınan işçiler için yaş sınırlaması uygulanmakta. Genellikle genç ve bilinçsiz işçiler alınmakta. İlk üç ay denemeye tabi tutuluyor ve üç ay sonra sigortaları yapılacak deniliyor. Fakat sigortaları yapılmıyor. İşyerimizde daha oyun çağında sayılabilecek, çocukluğunu yaşamak yerine evlerine bir dilim ekmek götürebilmek için sistemin getirmiş olduğu kötü ve zor şartlar altında çalıştırılan çocuklar var. Onları o halde gördükçe içimiz sızlıyor, yüreğimiz yanıyor ama yine de bu zor koşullar altında çalışıp ailelerine yardımcı olmaya çalıştıklarından dolayı hepsini candan kucaklayıp alınlarından öpmemiz gerekiyor.

İşyerimizde sigortasız oldukça çok arkadaşımız var ve düşük maaşla çalıştırılıyorlar. Esir muamelesi uygulanıyor. Yemeklerimiz oldukça kötü. İçinden böcek çıktığı oluyor. Şeflerimize yemekleri beğenmediğimizi, daha düzenli bir yemek istediğimizi söyledim. Fakat pek olumlu yanıt alamadım. Verdikleri cevap şöyle: Olur böyle şeyler, doğaldır. Ben de kendilerine çok yanlış düşündüklerini, önleminin alınabileceğini ve mutlaka alınmasını söyledim. Çünkü bu insanlar bu kadar kötü şeylere layık değil. Her zaman herşeyin en iyisine layık. Şefimiz tutumundan vazgeçerek önlemini alacağını söyledi.

İşyerimizde ayrıca soğuk su sıkıntısı da yaşanmakta. Bir tane dolap var ve bu yetersiz kalıyor. Arkadaşlarımız sıcak su içmek zorunda kalıyor. İşlerin yoğunluğu bakımından sıkı bir mesai uygulaması var ve zorunlu hatta bazen pazar günleri dahi çalışma var. Mesaiye kalmak istemiyenlere ise işten atılma tehditleriyle ve ihtar yazarak gözdağı vermeye çalışıyorlar. Hatta bir arkadaşımız pazar mesaisine gelmiyeceğini söylemesine rağmen zorunlu olarak yazdılar ve arkadaşımız pazar mesaisine gitmediği için ihtar aldı. Halbuki iş kanunlarında işçi belirli saat mesaiye bırakılabilir. O belirli saati doldurduktan sonra işçiyi zorlayamazlar ancak işçi isterse o saatun dışında fazla mesai yapar.

İşyerimize oldukça çok yeni arkadaşlar geliyor. Fakat çalışma düzenini beğenmedikleri için birgün çalışıyor ertesi gün işi bırakıyorlar. Önceden çalışma düzenimiz daha da kötüydü. Ocak ayındaki zamda öğlene kadar iş bırakma eylemi yapmıştık. Bu eylem idareyi şok ederek bize sınırlı da olsa bir takım şeyler kazandırmıştı. Şu anda temmuz ayı geliyor. Zamın yine düşük verileceğini düşünerek birkaç öncü arkadaş diğer işçi arkadaşlarımızı bilinçlendirmeye çalışıyoruz. Şeflerimiz geçen zamdaki eylemin bu zamda da tekrarlanmaması için elebaşı olarak şüphelendikleri ben ve diğer birkaç arkadaşıma göz hapsi uyguluyor. Bize iyi niyet göstererek kendi taraflarına çekmeye çalışıyorlar ve bize birtakım oyunlar oynandığını hatta kendi adamlarını yani bizden laf alabilmek için ispiyoncular dahi soktuklarını tahmin ediyorum. Ama biz yine de oynanan bir takım kötü oyunlara karşı yılmadan işçi arkadaşlarımızı örgütleme çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Onların bize karşı oynadıkları birtakım kötü oyunlar aksine bizi kamçılayarak daha da hırslandırıyor. ve bu seferki zamda işverenin karşısına tek bir vücut, tek bir yumruk ve tek bir ses olarak daha cesur daha inançlı hak arama tavırlarıyla çıkmayı düşünüyoruz.

İşçi arkadaşlarımın oluşturacağı birlik ve dayanışmanın sistemin getirmiş olduğu işçi sömürme politikasını ezip, zincirlerini kırarak hedeflerine birgün mutlaka ulaşacaklarına eminim. Bizim işverenlere karşı ve sisteme karşı verdiğimiz mücadele bir kavgadır ve biz bu kavgayı kazanarak sevdaya dönüştüreceğiz. Türkiye'nin heryerinde işçi sömürme, işçiye saldırma politikası uygulanmakta. Türkiye kapitalizminin ağır bir ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımın içine girdiğini, burjuvazinin sürdürmekte olduğu sömürü sistemini önemli güçlüklerle karşılaştığını göstermiştir. Burjuvazi önündeki önemli sorunları kapitalist sistemin yapısı gereği çözme olanağı bulamamıştır. İşçi sınıfının gitgide bilinçlenmesi artan talepleri nitel yönden gelişerek siyasal yaşantımızda ağırlığını duyurmaya başlamıştır. Biz bu sömürücü düzene karşı baş kaldırmış, ayaklanmış halklarız. İşverenlerin, işçiler karşısında boyun eğecekleri, sistemin sert ve cesur adımlarımız karşısında yıkılıp aciz duruma düşecekleri günü şimdiden görür gibiyim. Metal işçileri bülteni platformunda diğer işçi, emekçi arkadaşları aramızda görmeyi umut ederim. Tüm işçi arkadaşları en içten duygularımla selamlıyorum.

EKOM Elektronik'ten Bir Öncü İşçi

HAKLAR MÜCADELE İLE KAZANILIR

Ben elektronik eşya montajı yapan bir fabrikada çalışıyorum. Fabrika Sabah gazetesi grubunun bir yan kuruluşu. Şimdilik bu gazetenin okurlarına "armağan" olarak verdiği televizyonların montajını yapıyoruz. Fabrikada yaklaşık 200 çalışanız. Çalışanların çoğu genç işçilerden oluşuyor. İşveren bilerek genç işçi yoğunluğunu fazla tutuyor. Böylece gençliğin dinamizminden yararlanarak, hızlı üretimle maliyeti düşürmenin aracı olarak kullanıyor. Fabrikada bant sistemine göre montaj yapılıyor. Ayrı ayrı iki bant usta ve kalite kontrolcüler tarafından denetleniyor. Bu denetleme malın kalitesinden ziyade işçilerin ne kadar çalıştığını kontrol olarak işliyor.

Tam işçilerin olduğu gibi bizim de en büyük sorunumuz örgütsüzlük. Bunun yanında sefalet ücretleri, zorunlu mesailer, çalışma koşullarından iş güvencesine, yemeklerden servislere kadar birçok sorunumuz var. Tüm bu sorunlar ortada dururken işveren bizlerin örgütlenip biraraya gelmemizi engellemek için binbir alavere dalavere çeviriyor. En büyük kozları işten atmak. Bunun yetmiyeceğini bildikleri için duruma göre bizlere şirin gözükecek tavizler de veriyor. Bizim yapmamız gerekenleri bizden daha fazla savunarak ben sizin tarafınızdanım mesajı veriyor. Kafalarımızı karıştırarak bizi bölüp parçalamaya çalışıyor. Buna örnek vermek istiyorum. Yemeklerin kötülüğü sürekli bir sorunumuz. Bu yüzden onlarca arkadaşımız rahatsızlandı, zehirlendi. Buna karşı işveren yemek fabrikasını değiştirdi (bu ilk olmuyor). Ama yemeklerde ve mide ağrılarımızda bir değişiklik olmadı. Yine birgün bozuk gelen yemeklere bizim karşı çıkmamız gerekirken, şef bizden daha işçi kesilerek yemek fabrikası ile tartıştı. Bu tartışmaya şahit olan arkadaşların bir çoğu "adama bak! bizim hakkımızı nasıl savunuyor. Helal olsun be!" sözleriyle karşılandı. Böylece işveren kötü yemeklerin sorumluluğunu yemek fabrikasına atarak kendisini temize çıkarmakla kalmadı, aynı zamanda bizlere şirin gözükerek bir taşla iki kuş vurdu. Oysa ki yemeklerin sağlık koşullarına uygun olması ve denetlenmesi işverenin sorumluluğundadır. Biz ise rahatsızlanan, midesi ağrıyan arkadaşlara ne iyi işverenimiz var, bizim sağlığımızı nasıl düşünüyor dedik.

Bu örnekten de anlaşıldığı gibi işverenler işçileri denetim altında tutmak için her zaman baskı ve zora başvurmayabiliyor. Kimi zaman bizim karnımızı doyuran, kollayıp kayıran "aile babası" rolünü oynuyor. Bu seneki 1 Mayıs işçi bayramında önümüze pasta ve meyve suları koyarak şirin gözüküyor. Tüm bu ayak oyunlarına rağmen asıl asalak yüzlerini gizleyemiyorlar. Hemen hemen hergün işten atmakla tehdit edenler de onlar. "Çalışmayan, bu koşullara (kölelik koşullarına) razı olmayanlar gitsin, dışarıda çalışmak isteyen yüzlerce "pırıl pırıl" genç var" yada şefin ustabaşılarına söyler gibi yapıp, asıl bizlere yönelttiği "bana çalışacak adam lazım, ama atacak adam da lazım, isim verin atayım" tehditleri günlük yaşamımızın bir parçası. Bu koşullara karşı birşeyler yapmak isteyenlerin atılması bir yana, en ufak bir yakınma kendimizi kapı önünde bulmamıza yetiyor. Kısacası hiçbir hakkımız ve güvencemiz yok. Bizler "köle", onlar "efendi". Bu oyunu tersine çevirmek kendi ellerimizde. Eğer biz izin vermezsik, onlar yönetebilecekleri köleler bulamaz.

Biz sessiz kaldığımız, korkup sindiğimiz sürece, köle gibi yaşamaya da mahkumuz. Bu koşulları değiştirecek olan dışarıdan bize dokunacak sihirli bir değnek değil. İşçiler olarak üretimden gelen gücümüz, örgütlü birliğimizdir.

Bir halk deyişi vardır: "Ağlamayana emzik yok". Biz sessiz kaldığımız, korkup sindiğimiz sürece, köle gibi yaşamaya da mahkumuz. Bu koşulları değiştirecek olan dışarıdan bize dokunacak sihirli bir değnek değil. İşçiler olarak üretimden gelen gücümüz, örgütlü birliğimizdir. Yeter ki, örgütlenmeye çalışan arkadaşlarımızı yalnız bırakmayp, onlara ve asıl olarak kendi birliğimize sahip çıkalım. Bu uğurda bedel ödemeyi göze alarak, hakkımız olan için mücadele edelim.

Yaşasın İşçilerin Birliği!
Hak Verilmez Alınır!
Haklar ve Özgürlük İçin Mücadeleye!

Parıltı Elektronik'ten Bir İşçi

İşçilerin Birliği, Halkların Kardeşliği için 29 Ağustos'ta "Barış Treni"ni karşılıyoruz!

En temel demokratik hak ve özlemleri için mücadele eden kardeş Kürt halkı yıllardır dizginsiz bir kirli savaşla karşı karşıyadır. Faili belli cinayetlerden, köy yakmalara hepimizin gözleri önünde gerçekleşen bu vahşet. bizleri de insanlığımızdan çıkarmaktadır. Kendi kaderini tayin hakkı, kardeş Kürt halkının temel ve meşru bir hakkıdır. Halklarımız arasında kardeşliği tesis edebilmek bu hakkın koşulsuz kabulünden geçmektedir.

Diğer taraftan, her türlü baskı ve sömürünün ardındaki temel neden sömürücü sermaye iktidarıdır. Gerek sömürüyü bir parça sınırlamak gerekse sınıfsız, sömürüsüz özgür bir dünya kurabilmek, bütün milliyetlerden işçilerin birliğini şart koşar. Kürt, Türk, Laz, Arap, Çerkes vb. bütün milliyetlerden işçilerin birliği yaşadığımız topraklarda özgürlük, barış ve kurtuluşun temel aracıdır. Gerçek ve kalıcı bir özgürlük ve barış, sömürüye son verecek işçilerle gelecektir.

Bizler, İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği şiarıyla, 1 Eylül Dünya Barış Gününde Diyarbakır'da olacak şekilde Almanya'dan hareket eden ve 29 Ağustos'da İstanbul'da olacak barış trenini karşılamaya bütün işçi, emekçi ve ilericileri davet ediyoruz.

Metal İşçileri Bülteni